

Havaalanı servis taşımacılığında ücretin, elektronik ücret toplama sistemi dahilinde araçlardaki mobil validatör üzerinden şoföre tahsis edilen kartlardan düşüm yapılması suretiyle tahsilinde, yolculara verilen düşüm makbuzunun Vergi Usul Kanunu uygulamasında yolcu bileti yerine tevsik edici vesika olarak kabul edilip edilemeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	19579043-105[2017]-632
Tarih	03.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 19579043-105[2017]-632

03.01.2019

Konu : Belediyeye bağlı işletmeler tarafından yapılan yolcu taşımacılığında belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; 10/5/2017 tarihinden itibaren şirketinizce havaalanı servis taşımacılığında elektronik ücret toplama sistemine geçtiğinizi, araçlarınızda seyahat eden yolcular tarafından ödenen ücretlerin, araçlarda bulunan mobil validatör üzerinden şoföre tahsis edilen kartlardan düşüm yapılarak, yolcuya düşüm makbuzu verildiği belirtilerek, bu konuda belge düzeninin nasıl olacağı

hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibariyle, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun görülen belgelerden biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun 233 üncü maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunur."*

1. Perakende satış fişleri,
2. Makineli kasaların kayıt ruloları,
3. Giriş ve yolcu taşıma biletleri..." hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan;

- 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2- Özel Kartlar Kullanılarak Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığında Belge Düzeni" başlıklı bölümünde, *"Uygulamada bazı firmalar tarafından çeşitli adlarla çıkarılan özel kartlar, anlaşma yapılan şehir içi toplu yolcu taşıma işletmelerince (anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri) yürütülen taşıma hizmetinin ödeme aracı olarak kullanılmaktadır..."*

Anlaşmalı yolcu taşıma işletmelerince verilen yolcu taşıma hizmetine ilişkin bedellerin özel kartlarla ödenmesinde aşağıda belirtilen şartlara uyulması kaydıyla, söz konusu hizmetin bu bölümde yapılan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesi uygun görülmüştür.

- Kartı satışa çıkaran firmalar ile bir banka arasında sistemdeki tüm parasal hareketlerin izlenmesi, kayıt altına alınması, gerçekleşecek hasılatın paylaşımının gösterilmesi ve rapor üretilmesi gibi hususları içeren ayrıntılı bir anlaşma yapılacaktır.

- Sözü edilen kartların satışı ve bu kartlara yükleme yapılması işlemleri, bu kartları çıkaran firmalarla anlaşmalı bayilerce gerçekleştirilecektir.

- Kartlara yapılacak yükleme işlemi, özel kartları çıkaran firmalar tarafından bayilere verilen özel cihazlar vasıtasıyla yapılacaktır.

- Söz konusu özel kartlar, anlaşmalı yolcu taşıma işletmelerine ait taşıtlarda bulunan cihazlar (validatör) vasıtasıyla, taşıma hizmetine ait bedelin ödenmesinde kullanılacaktır.

- Anlaşmalı yolcu taşıma işletmelerinin özel kart kullanılmak suretiyle ödenen yolcu taşıma hizmetlerine ilişkin bedeller ile özel kartları çıkaran firmalar ve bayilere ilişkin komisyon vb. hizmet bedellerinin dağıtımı, anlaşmalı banka vasıtasıyla yapılacaktır.

- Bu kartları çıkaran firmalar tarafından kurulacak ve anlaşma taraflarınca da (banka, bayi ve anlaşmalı yolcu taşıma işletmesi) kullanılacak sistem, kartların kullanımı ve taraflar arasındaki işlemlere ilişkin bilgilerin elektronik ortamda takibine imkan verecek özellikte olacaktır.

Yukarıda belirtilen şartları haiz olarak yürütülen şehir içi yolcu taşıma hizmetlerinde, söz konusu kartların anlaşmalı yolcu işletmelerine ait taşıtlarda kullanılmasına kadar olan aşamalarda, bankalarca bayilere yükleme hakkı verilmesi ve yolcuların ellerinde bulunan özel kartlara bayilerden yükleme yaptırmalarında henüz yolcu taşıma hizmeti gerçekleşmemiş olduğundan Vergi Usul Kanununda sayılan herhangi bir belgenin düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli söz konusu kartlar kullanılmak suretiyle ödenmiş bulunan taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden, gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

...",

- 356 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2. Yolcu Taşıma Biletlerinin Düzenlenmesinde Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanılması" başlıklı bölümünde, "Şehirlerarası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecilerinin yaptıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında, aşağıdaki esaslar çerçevesinde 31 seri no.lu Ödeme Kaydedici Cihaz Genel Tebliği'nin 1. bölümünde belirtilen bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılabilir ve bu cihazlar vasıtasıyla merkez, şube veya acenteler tarafından düzenlenen fişler, Vergi Usul Kanununda yer alan yolcu taşıma bileti olarak kabul edilecektir..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Dolayısıyla, 382 Sıra No.lu Genel Tebliğin söz konusu bölümünün uygulamasında, ancak öngörülen şartların varlığı kaydıyla, anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli özel kartlar kullanılmak suretiyle ödenen taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenmekte olup, Tebliğ ile yapılan düzenleme dışında taşıma hizmetinden yararlananlar adına ayrıca belge düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, söz konusu uygulama kapsamında olmayan, şehir içinde karayolu ile yolcu taşımacılığı faaliyetinde bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihaz kullanımı da mümkün bulunmamaktadır.

Buna göre, araçlarınızda seyahat eden yolcular tarafından araçta şoföre nakit olarak ödenen ücretlerin, araçlarda bulunan mobil validatör üzerinden şoföre tahsis edilen kartlardan düşüm yapılması şeklinde

gerçekleşen uygulama 382 sıra No.lu Genel Tebliğ kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, somut durumda, her yolcu için dip koçanlı yolcu bileti düzenlenmesi gerekmekte olup, yolculara verilen düşün makbuzunun Vergi Usul Kanunu uygulamasında yolcu bileti yerine tevsik edici vesika olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Diğer taraftan, bu şekilde gerçekleşen hizmet satışlarına ilişkin gün sonunda muhtelif müşteriler ibareli tek bir faturanın da düzenlenemeyeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026